

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays,
75,000 Readers.

TELEFON: OHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: OHelsea 3-1242

No. 155. — Štev. 155.

NEW YORK, SATURDAY, JULY 3, 1937—SOBOTA, 3. JULIJA 1937

Volume XLV.—Letnik XLV.

NA DALJNEM IZTOKU SE ZBIRAJO VOJNI OBLAKI

JAPONSKO POSLANIŠTVO SVARI SOVJETE PRED POSLEDICAMI NJIHOVEGA DRZNEGA POČETJA

Ruska vlada je razpisala štiri milijardno posojilo za obrambo. — Spor bi bilo mogoče uravnati, ako bi Rusija in Japonska odpoklicali vojaštvo iz spornega ozemlja. — Resno svarilo mančukovske vlade. — Rusi se morajo držati glavne prometne poti.

Iz Moskve poročajo, da je Rusija pripravljena izprazniti otoke na reki Amur, če Japonska isto stori.

Da se skuša Rusija še bolj pripraviti na vsak slučaj, je razvidno iz dejstva, da je razpisala posojilo v znesku štirih milijard rubljev, kar je osemsto milijonov dolarjev v ameriškem denarju. Denar namerava uporabiti izključno le za obrambo dežele.

Sovjetski komisar za vnanje zadeve odločno zavrača japonski protest glede dogodkov na reki Amur.

Japon. poslanik označuje japonsko-ruski položaj kot zelo napet, iz katerega se utegnejo razviti najresnejše posledice.

Japonski ministri so mneneja, da je mirna rešitev spora nemogoča, dokler ne pokliče sovjetska vlada svojega vojaštva s spornih otokov.

Za slučaj, da bi Rusija začela vojno, bi naletela na mogočen odpor. Japonska in mančukovska armada sta v izbornem stanju.

Japonsko časopisje poroča, da je na Daljnem iztoku koncentriranih 300.000 ruskih vojakov.

MOSKVA, Rusija, 2. julija. — Ruska vlada bo zahtevala od Japonske odškodnino za ruske izgube pri spopadu na reki Amur.

Mančukovska vlada je ruski vlada poslala sledeče opozorilo: — Če bodo vaši kanonski čolniki krenili z glavne prometne proge na reki Amur ter se posluževali vodne poti, do katere ima Mančukuo izključno pravico, se bomo poslužili proti vam najstrožjih odredb.

Da se tudi Amerika zelo zanima za razvoj dogodkov na Daljnem iztoku, priča dejstvo, da je obiskal ameriški poslanik Joseph E. Davies japonskega poslanika Mamoru Shigemitsu. Po obisku je rekel Davies, da se kriza najbrž ne bo poostрила.

B. S. Stomonjakov, sovjetski podkomisar za vnanje zadeve, je izročil japonskemu poslaniku noto, v kateri zavrača ruska vlada vso krivdo na Japonsko. V noti je naravnost rečeno, da so Japanci prvi napadli ruski kanonski čoln na reki Amur.

Moskovski dopisnik japonske časnikarske agencije "Domei" pravi, da se bo vrnil v domovino, ker ruski vnanji urad ni hotel odobriti neke njegove brzojavke, ki jo je hotel poslati v Tokio.

TOKIO, Japonsko, 2. junija. — Sem je dospelo poročilo, da se je pet nadaljnjih sovjetskih kanonskih čolnov približalo spornemu otoku Sennufu. To je bil edin ruski odgovor na japonsko zahtevo, naj Rusija odpokliče svoje vojaštvo.

Japonski cesar Hirohito je pozval k sebi vojnega ministra admirala Yonaya

Z obeh strani meje poročajo o velikih vojaških pripravah. Število ruskih vojakov cenijo na tristo tisoč, ki imajo na razpolago tanke in veliko število letal.

Japonska ima v provinci Mančukuo 125.000 vojakov. Domača (mančukovska) armada šteje jstotoliko mož, ki se pa po izvežbanosti nikakor ne

Franco bo ponovno skušal zavzeti Madrid

ITALIJA HOČE DATI KONCESIJE

Italija bo mogoče sprejela francosko - angleško patrolo. — Italija čaka na predloge.

LONDON, Anglija, 2. julija. Ves dan so brnele žice med Londonom, Parizom, Rimom in Berlinom — posebno še med Rimom in Berlinom — v zadržanem poskusu, da bi bilo mogoče se kaj rešiti, kar je ostalo od nevmesevalnega odbora. Sedaj je zopet malo upanja in to upanje prihaja od Italije.

Noben nepristranski opazovalec ne bi pričakoval, da se bo v tem položaju Italija pokazala spravljivo, kajti italijansko časopisje zelo ostro piše proti Angliji. Navzlic pisanju italijanskega časopisja, pa so angleški državniki videli značke, da Italija ni popolnoma zadovoljna s svojo vlogo, ker jo je Nemčija potegnila za seboj v politično zmedo zaradi bombardiranja nemške križarke Deutschland.

Ko se je skupno z Nemčijo Italija odpovedala že drugič španski patroli po slučaju križarke Leipzig, je izprevidela, da se je zapletla v nevarno politiko, toda je navzlic temu hotela izvršiti svojo obveznost, ker se je bala da bi bila berlinsko-rimska os oslabiljena.

Kot izgleda sedaj, je Italija pripravljena dovoliti Angliji in Franciji, da izpolnite vrzel, ki je vsled odstopa Italije in Nemčije nastala v španski patroli, ako Anglija prizna vojskujočo pravico gen. Francu. Tu pa je treba poudariti, da je priznanje vojskovanja popolnoma različno od priznanja kake vlade. To je samo priznanje, da ste dve stranki v vojni in država, ki to prizna, izjavi, da se v to vojno ne bo vmešavala.

Anglija je isto storila v ameriški državljanski vojni in po nesporazumljenju na severu je vladala na Anglijo velika jeza, ker je bilo domnevano, da je Anglija priznala konfederacijo južnih držav za postavno vlado juga.

Rim in Berlin si sedaj izmenjavata svoja mišljenja, ker mora biti dognano, kaj bo Italija hotela storiti, kajti karkoli napravi Italija, mora biti v zvezi z Nemčijo zaradi skupne osi. Dvomljivo pa je, ako bo Berlin istega mišljenja kot Rim, toda če se zgodi ta čudež in bo Berlin sprejel predlog Rima, tedaj bo Anglija pripravljena priznati vojskujočo pravico obema strankama na Španskem.

Italijanski vnanji minister grof Galeazzo Ciano čaka v palači Chigi na angleško-francoski predlog in se bo takoj, ko ga bo prejel, telefonično posvetoval z Mussolinijem, ki se nahaja v kopališču Rocione, ter bo z njim sestavil odgovor na predlog.

morejo primerjati z japonskimi vojniki.

Japonsko časopisje se boji, da bi ruska letala, ki jih je v Sibiriji nad tisoč, napadla važna mančukovska mesta Karbin, Cichar in Hsinking.

Japonski generalni štab in admiraliteta se nenehoma posvetojeta.

ZARADI PRAZNOVANJA "DNE NEODVISNOSTI" NE IZIDE V PONEDELJEK "GLAS NARODA". PRIHODNJA ŠTEVILKA IZIDE V TOREK, 6. JULIJA. UPRAVA.

UNIJSKA BORBA PROTI FORDU

Razdeljenih je bilo deset tisoč iztisov govora kongresnika Mavrčka. Prihodnje sredo bodo tudi razdelili unijski časopis.

DETROIT, Mich., 2. julija. — United Automobile Workers of America (UAWA) se bodo poslužili pošte, da bodo prinesli svojo poslanico pred oči Fordovih delavcev in uslužbencev, katere je sicer zelo težko doseči.

Nek uradni organizacijskega odbora je rekel, da bo urad unijske avtomobilskih delavcev Fordovim delavcem poslal po pošti 10.000 iztisov govora poslanca Mervicka, ki ga je imel 5. junija na nekem velikem unijskem zborovanju. Mavrček je naročil pismene ovitke s svojim imenom, ker upa, da bodo Fordovi delavci tem bolj gotovo prejeli njegov govor.

Urad avtomobilskih delavcev namerava tudi prihodnje sredo med delavce, ki bodo šli na delo in z dela v Fordovi tovarni River Rouge, razdeliti unijski časopis "United Automobile Workers". Kot znano, so pred nekaj tedni Fordovi policisti napadli unijske delavce, ki so pred tovarno razdeljevali pozive na Fordove delavce.

Nova agitacija za organiziranje Fordovih delavcev se bo pričela na dan pričetka zasliševanja pred National Labor Relations Board, ki preiskuje obdolžbe, katere mu je predložil urad avtomobilskih delavcev proti Ford Motor Co.

Angleški vnanji minister A. Eden je že v petek omenil v poslanski zbornici, da Angliji ne preostane drugega, kot priznati vojskujočo pravico na Španskem, ako hoče rešiti nevmesevalni odbor.

Italijanski vnanji minister grof Galeazzo Ciano čaka v palači Chigi na angleško-francoski predlog in se bo takoj, ko ga bo prejel, telefonično posvetoval z Mussolinijem, ki se nahaja v kopališču Rocione, ter bo z njim sestavil odgovor na predlog.

POLICISTI SE IZGOVARJAJO

Sen. La Follette je izsilil priznanje. — Fotografije streljajočih policistov igrajo pri zasliševanju važno vlogo.

WASHINGTON, D. C., 2. julija. — Ko ga je senator Robert La Follette s strogim izpraševanjem vgnal v kozji rog, je moral policijski sodnik Thomas Kilroy priznati, da je čikaška policija brutalno nastopila proti stavkarjem v tovarnah Republic Steel v South Chicago.

Senator La Follette je predsednik senatnega odbora za preiskavo prikrasave državljanjskih pravic in svoboščin. Odbor sedaj preiskuje čikaški pokolj, ki je na Spominski dan zahteval 10 človeških življenj.

La Follette je Kilroy pokazal fotografijo, ki kaže, kako nek policist vihtel svojo policijsko palico, stoji nad stavkarjem, ki leži na tleh.

"Kaj namerava po vašem mnenju ta policist napraviti?" je vprašal senator pričo.

"Udariti ga hoče," je odgovoril Kilroy.

"Ali morete kaj takega opraviti? Ali vas ni sram? Ali ni to brutalnost?" so se vsipala vprašanja na policijskega častnika.

"Je precej brutalno," je polglasno priznal Kilroy.

Malo prej je La Follette pokazal fotografijo, na kateri je videti, kako je nek policist nameril svoj revolver na bežeče demonstrante.

La Follette je pozval sivolasega policijskega stotnika J. Mooneya, ki ima že 43 službenih let, da se izrazi glede te fotografije. Mooney je trdil, da policist ne meri na stavkarje. Rekel je, da samo v njihovi smeri drži revolver, kar pa še ne pomeni, da z njim meri.

Ko je La Follette izprevidel, da na ta način iz Mooneya ne spravi nikakega priznanja, mu je predložil poročilo zdravnika, ki je raztelesil mrtve stavkarje. Iz tega poročila je razvidno, da je bilo sedem stavkarjev zadetih zadel v hrbet.

La Follette je tedaj vprašal Mooneya, kako se more to vjemati s trditvijo policije, da so policisti prijeli za orožje v samoprambi?

"Ako policist leži na tleh in se bori za svoje življenje, ne more meriti, kam bo zadel," je odvrnil Mooney. "In če bi osem ali deset 'rdečkarjev' stalo nad menoj, ne bi mogel reči, kam gredo moje kroglice."

Z besedo "rdečkarji" je Mooney mislil stavkarje v tovarni Republic Steel, pred katero je prišlo do krvavih spopadov med stavkarji in policiji.

La Follette pa je zavrnil

NOVI TANKI IN TOPOVI SO PRIPRAVLJENI NA OFENZIVO

HENDAYE, Francija, 2. julija. — Krogi, ki so blizu generala Franca, zagotavljajo, da imajo fašisti pripravljene nove tanke in topove za veliko ofenzivo proti Madridu. General Franco namerava dva frontna napada. Medtem ko se bo njegova armada na suhem borila z 200.000 vojniki, ki branijo Madrid, bodo bojne ladje pričele obstreljevati Valencijo.

HULL PROTI OBOROŽEVANJU

Hull zopet poziva narode k sodelovanju za gospodarsko stabilizacijo.

WASHINGTON, D. C., 1. julija. — Državni tajnik Cordell Hull se je ponovno zavzel za sodelovanje vseh držav sveta za gospodarsko stabilizacijo in razorožitev. Na častnikarski konferenci se je v svojem govoru nanašal na skupno izjavo predsednika Roosevelta in belgijskega ministrskega predsednika Paula van Zeelanda.

Hull je rekel, da vlada v deželah močno naziranje, da je čas "prezrel" za program mirne poravnave in obnovitve mednarodnih odnosov. Hull je rekel, da bi moral ravno ta program stopiti na mesto nespametnega oboroževanja, ki je v polnem teku po celem svetu, in na mesto prevelikega tekmovanja v svetovni trgovini.

Politični opazovalci z ozirom na to Hullovo izjavo ugibljejo, ako je belgijski ministrski predsednik s svojim obiskom dosegel, da bodo Združene države izravnale pot za izboljšanje svetovnega gospodarskega položaja.

Hull se je skliceval na panameriško mirovno konferenco v Buenos Airesu ter rekel, da ima ta konferenca za cilj utrditi mir z gospodarsko in finančno stabilizacijo. "Četudi se nanašajo ti sklepi na zapadno poloblo," je rekel Hull, "morejo služiti za zgled tudi drugim državam sveta."

Mooneya, da ni mogoče, da bi mogel kdo, ležeč na tleh, zadeti človeka v hrbet tako, da bi šla krogla vodoravno skozi telo. Mooney pa je odgovoril, da so se mogoče stavkarji obrnili, ko so zapazili, da so na nje namerjeni revolverji.

"Ako so se obrnili in zbežali," je rekel La Follette, "potem se mi zdi, da silobran tukaj ne more priti v poštev." Mooney je tekom olega zasliševanja ostal pri svoji trditvi, da so bili demonstranti ali rdečkarji ali pa komunisti. Na La Follettejev poziv, da ta dva pojma natančneje pojasni, je rekel Mooney v zadregi: — "Rdečkar je — rdečkar je, well, pač človek, ki izpodkopa vladno in napada policiste."

BAYONNE, Francija, 2. julija. — Francoske obmejne oblasti so zahtevale od španskih fašističnih oblasti, da pojasnijo, zakaj so bili odstranjeni obmejni znaki pri Larnu, kjer so bili francoski znaki zamenjani s španskimi, ki nosijo staro špansko monarhično zastavo.

Fašistične oblasti pa so odgovorile, da so francoski znaki v resnici stali na španskih tleh.

NAPOLJ, Italija, 2. julija. — Parnik "Helouan" je iz Španske pripeljal 467 italijanskih častnikov in vojakov ter jih je izkrcal v Gaeti.

SEVILLA, Španija, 2. julija. — Šest vladnih aeroplanov je v četrtek napadlo Seviljo ter so vrgli namesto nad en tucat bomb. Tri osebe so bile ubite, dvanaest pa jih je bilo ranjenih. Fašistični letalci so se dvignili v zrak in napadalec prepodili.

GIBRALTAR, 2. julija. — Poveljnik južne fašistične armade general Gonzalo Queipo de Llano je po radio sporočil, da so bili letalci, ki so bombardirali Seviljo, Francozi. General je tudi sporočil, da je bil izstreljen en vladni aeroplan.

VLAK UBIL PET OSEB

BUCHANAN, Sask., 30. junija. — Pet oseb je bilo ubitih dve milj zapadno od Buchanan, ko je Canadian National Railways osebni vlak zadel v nek avtomobil na ravnem železniškem križišču. Ubiti so bili: John Hačakevič, star 60 let, njegova 57 let stara žena, njegov sin John, star 22 let, njegova hči Flossie, stara 15 let in Alice Podowski, stara 19 let.

VEČ DELA KOT LETA 1929

ŽENEVA, Švica, 2. julija. — Organizacija mednarodnega delavstva je objavila statistiko dela za drugo četrtletje leta 1937. Iz te statistike je razvidno, da je v 10 državah več delavcev zaposlenih kot pa leta 1929.

Po odstotkih v primeri z zaposlenostjo leta 1929 je letos zaposlenost po državah: Anglija 111, Letška, 112, Jugoslavija 106, Danska 138, Estonska 143, Finska 104, Japonska 119, Norveška 101, Južna Afrika 132 in Švedska 111 odstotkov.

"Glas Naroda"
(A Corporation)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
Frank Scharf, President L. Benedik, Trezor.

Place of business of the corporation and address of above officers:
216 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Subscription Rates:
In this city and vicinity: \$3.00 per month, \$9.00 per quarter, \$27.00 per year.
Outside this city: \$3.50 per month, \$10.50 per quarter, \$31.50 per year.

Advertising Rates:
First position: \$1.00 per line per week.
Second position: \$0.75 per line per week.
Third position: \$0.50 per line per week.

Telephone: CHelsea 3-1242

Iz Jugoslavije.

Mož z leseno nogo gre v Beograd.

Pred dnevi je policija aretirala nekega Jakoba Lukiča, invalida z leseno nogo, ki je postal policijskim organom sumljiv zavoljo svojega prelahkomiselnega popivanja in zapravljanja. V neki gostilni na Ježici ga je prijel detektiv serdi veselo družbe in po aretaciji se je sama od sebe sprožila cela vrsta presenetljivih odkritij. V Lukičevi leseni nogi je policija našla 15,000 din gotovine denarja in za okrog 50,000 din zlatine pa je zaradi apravičnega suma, da je to bogastvo nepoštenega izvora, telefonično in brzojavno obvestila varnostna oblastva v raznih drugih mestih.

Na njeno sporočilo je takoj prišel odgovor od splitske in beograjske policije, da ji oila zlatina najbrž prikradena v glavnem na njenih področjih. Ko je Lukič med zasliševanjem povedal tudi, kje ima stanovanje v Beogradu, je policija takoj po radiogramu tudi to podrobno sporočila beograjski policiji. Uprava mesta Beograda je nemudoma odredila hišno preiskavo na Lukičevem stanovanju v Šabaški ulici in aspeh je bil nepričakovan. Ko so se kriminalni organi pojavili na Lukičevem domu, jih je vsa preplašena sprejela njegova žena z dvema otrokoma. Brez oklevanja jim je pokazala skrivališče, kjer je bilo spravljanih še cel kup drugih nakradnih predmetov in denarja. Tako je policija zaplenila še za 50,000 din raznih dragocenosti in večjo vsoto gotovine. Med zaplenjenim blagom je največ dragocenosti, ki izvirajo iz raznih vlomov v privatna stanovanja sredi Beograda. Po poizvedbah Lukičeve žene je bilo takoj aretiranih več njegovih pajdašev, nato pa je beograjska policija naročila ljubljanski naj Lukiča čim prej pošlje v Beograd. Lukič je po poklien čevljar, mimogrede pa se bavi tudi s prekupčevanjem s kanarčki. Lukič je po rodu iz Virja pri Djurdjevu v savski banovini, star je okrog 40 let in ima za sabo več let ječe. V Beogradu živi s svojo družino že tri leta, a za čevljarstvo obrt se je le malo zanimal in se je rajši ukvarjal s sumljivimi posli. Ko ga je prijela ljubljanska policija, se je najprej izgovarjal, da si je hotel ogledati veševsem, a izpričalo se je da ga na veševsemu sploh ni bilo in je imel povsem druga torišča. Z neko večelo družbo je korakal po ljub-

ljanski okolici, v Št. Vidu, Tacnu in na Ježici, nazadnje pa je padel v malho policije.

Od neurja razdejana vas.

Nevihite, ki so divjale nad Novim Sadom in okolico, so povzročile grozno pustošenje na Fruški gori in na njenih pobočjih. Sliko najhujšega razdejavanja nudi vas Rakovac, ki leži v ozki dolini ob strmih pobočju. Blizu vasi je velik kamnolom dunavske banovine, kjer so stali veliki vozovi, polni kamenja. Vse te vozove je orkanski vihar pometal s ceste v vodovje, ki se je valilo skozi vas Rakovac. Naenkrat je bila vsa vas pod vodo, saj se je voda vlivala v dolino od vseh strani, najbolj pa seveda s pobočja, od koder se je vsipala tudi zemlja in kamenje. Skozi obično Rakovace tekoči potok, ki ima med potojem le malo vode, je v nekaj minutah postal velika reka, ki se je v višini 2 metrov razlila skozi vas in potem drla po dolini navzdol proti Dunavu. V ravni vasi ni niti ene hiše, ki bi bila ostala nepoškodovana. Nekaj hiš so valovi porušili.

Atentat na namestnika bana dunav. banovine.

18. junija je namestnik bana dunavske banovine podban Svetislav Rajič sprejel v svojem uradu v Novem Sadu bivšega občinskega tajnika Pavla Pavlovića iz Petrovega sela. Med sprejemom je Pavlović od dal dva strela na pomočnika Rajiča in ga hudo ranil v gornji del prsnega koša. Nato je s strelom iz tega revolverja napravil samomor. Namestnika bana Rajiča so prepeljali v sanatorij dr. Jakovljevića. Po mnenju zdravnikov je njegovo stanje zelo resno, vendar upajo, da bo ostal pri življenju. Po doseclanji preiskavi kaže, da je Pavlović storil svoje dejanje v obupu, ker je izgubil svoje doseclanje mesto.

Blaznež je zažgal hiše in metal otroke v vodo.

Kmet Ivan Koletič iz Marofa v Medmurju je že precej časa kazal znake slaboumnosti in nekajkrat je med napadom duševne bolezni tudi besnel. Domačji in sosedje pa kakor je v vaseh že navada, njegovi boleznini niso posvečali potrebne pozornosti. Oni dan pa je Ivan pobesnel. Tekel je po dvorišču svojega sosedu in mu zažgal hlev. Drugemu sosedu je zažgal hišo, tretjemu skedenj,

"GLAS NARODA"
pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

potem pa je dirjal naprej po cesti. Ko je naletel na skupino otrok, je enega otroka pograbil in odnesel s seboj. Ko je prišel do Mure, je otroka vrgel v vodo. K sreči je to opazil neki ribič, ki je otroka rešil iz valov. Blaznež pa je ob reki našel še nekega dečka in hotel tudi njega utopiti. To so preprečili kmetje, ki so delali na njivi. Z veliko težavo so blazneža ukrotili in zvezali ter odprenili na orožniško postajo. V Marofu so ogenj sicer zadušili, škoda pa vendarle znaša kakih 20,000 Din.

Poneverbe in zlorabe sreskega podnačelnika.

Pred sodiščem v Bihacu se vodi razprava proti Radivoju Zeljkoviću, bivšemu predstojniku sreskega urada v Veliki Kladuši. Mož je poneveril preko 98,000 Din uradnega denarja. Na razpravi prihajajo na dan še razni drugi grehi tega čudnega organa na važnem upravnem mestu. Med pričami je bil tudi neki učitelj, ki je prej služboval v Veliki Kladuši. Obtoženca je učitelj takole opisal: Ne spominjam se, da je bil kdaj trezen, kalar pa se je hudo napil, je zapiral tudi svoje najboljše prijatelje.

V vlaku je rodila dvojčke.

Na železniški progi Sombor—Senta je kmetica Marija Poturčeva rodila dvojčke. S svojim možem je bila namenjena v mesto k zdravniku, ker je občutila, da je pred porodom. Ko je bil vlak nekaj kilometrov od Sente, so jo napadli porodni krči in v prenapoljenem kupuju je rodila dvojčka. Oče je potegnil za zavoro in vlak je ustavil. Plačati je moral 500 Din globe, a je to rad storil. Kmalu je našel voz ter odpeljal ženo in dvojčka domov v Sento.

Advertise in "Glas Naroda"

DOLENJSKA PLEMENITAŠINJA UMRLA
Na pokopališču v St. Lovrenc so pokopali najstarejšo dolensko plemenitašnjo Marijo Tarbuhovič, rojeno Widerkheren. Smrt jo je zatekla v 98. letu. Po rodu je bila iz odlične svičarske rodbine, pa so se njeni starši preselili v slovenske kraje in Marija se je rodila v Mariboru 12. marca 1930. Pred dobrih 60 leti se je naselila v gradu Mala Loka, kjer se je poročila s častnikom, plemičem Markom Tarbuhovičem.

OD PASTIRJA DO SLAVNEGA TENORJA.

Dunajski listi pišejo z navdušenjem o bolgarskem tenorju Juriju Mazarovu, ki je pel ob priliki mednarodnega pevskega tekmovanja v tem mestu in je napravil na ocenjevalno komisijo takšen vtis, da so ga takoj pozvali, naj bi pel v državni operi. Mazarov, ki šteje danes komaj 30 let, deluje tri leta kot član zbora sofijske opere in šele v zadnjem času je začel nastopati tudi kot solist. Rad se je odzval pozivu, da bi pokazal kulturo svojega glasu pred komisijo dunajske državne opere in uspeh tega poskusa je bil ta, da so mu na mestu ponudili angažma za sedem let. Če bo avstrijsko prosvetno ministrstvo angažman potrdilo, tedaj bo Mazarov prvi dve leti vse leto pripadal dunajski operi, v nadaljnjih petih letih pa po pet mesecev. O njem pripovedujejo dunajski listi še vsakovrstne fantastične stvari. Do svojega dvajsetega leta je bil baje samo preprost pastirček na kmetiji svojega očeta. Njegov glas je takšen, da bi se po kvaliteti in prodornosti lahko mirno pomeril z glasovi najbolj znamenitih tenoristov, na primer kakšnega Carusa, ali Giglia. Nastopil bo že v jesenski sezoni kot glavni tenorist dunajske državne opere, ki je bila v zadnjem času baš glede tenorjev v hudih zaregah. Dotlej se bo tudi naučil nemščine.

POZOR ZAOSTANKARJI

Vsak, ki mu je potekla naročnina, je dobil opomin. Vpoštevejte številke poleg naslova in poravnajte, da nam prihranite stroške. Uprava.

Peter Zgaga

Poznam rojaka, ki je strašno skop. Niti najpotrebnejših stvari si ne privošču. Vsakega centa mu je škoda. Ljubico ima in poročil bi se z njo, če bi se mu denar tako ne smilil. Poleti si z dekletom po parkih preganja dolgčas, pozimi pa po vezah.

Večkrat ga je že prosila, naj jo pelje v kinematograf, pa je vedno dobil kak izgovor.

Nekega večera prideta do kinematografa, v katerem so kazali sliko "The Woman Pays". Ta napis je bil žarko razsvetljen nad vhodom.

Skozi kinematograf je prišel izvoljenko za roko ter ji prisrčno rekel: "Kar tukaj notri stopiva..."

Na svetu so dvojevrstni ljudje. Taki, ki več govore kot mislijo in taki, ki več mislijo kot govore.

Kakšen je moderni dom? Moderni dom je tisti dom, v katerem mora mož sam likati hlače, žena pa najame postrežnico, da ji skuha in posodo pomije. In nadalje se dobe moderni domovi, s katerih se poslužuje žena parfuma, za katerega plača dvajset dolarjev, mož pa mora piti v kavi kondenzirano mleko.

Zaljubljenca sta pozno v noč sedela sama v parlorju. On je blebetal neslanosti, ona se je pa dolgočasila. Tako se je dolgočasila, da mu je ob treh zjutraj odločno rekla: "Jaz te sploh nočem več poslušati. Jaz te sploh nočem več videti."

Fant pa je ubogal. Utihihnil je in ugasnil luč.

Najbolj tragično je, če zaprosi fant za roko svoje izvoljenke, pa občuti pri tem samo nogo njenega očeta.

Oče svojemu bodočemu zetu: "Dragi, prišel sem ti povedat, da sem izgubil vse svoje premoženje, da mi ni ostalo nič na svetu. Ves sem obupan." "Od sreča se mi smilite," pravi snubec. "Da bi vas vsaj malo potolažil, vam pustim vašo hčerko."

Gospod Ščuka pride v hotel. "Ali hočete sobo s tekočo vodo?" vpraša vratar. "Ne, ne," se zasmije gospod Ščuka, "vsaj se jaz le tako pišem."

Obtoženec: "Res obžalujem, da sem vzel denar gospod sodnik! Pa saj veste, kako je: čim več človek ima, tem več bi rad."

Sodnik: "Prav, dam vam osem mesecev, koliko pa bi še radi?"

Ravnatelj umobolnice je pojasnjeval slavnemu pisatelju razne slučaje blaznosti.

Prideta do postarnega, navidez zelo inteligentnega moža, ki je sedel poleg okna ter vtikal v malo leseno škatljo kollesje stare ure.

"Tam sedi od jutra do večera," je rekel ravnatelj "in si prizadeva napraviti peklenški stroj. V glavi se mu je porodila fikсна ideja, da mora s peklenškim strojem razstreliti davčni urad."

"Tega bi pa veljalo izpustiti," je pripomnil obiskovalec.

Zdi se, da je dal Stalin malo prezgodaj ustreliti osem najboljših ruskih častnikov. Morda bi v slučaju vojne z Japonsko živ Tuhachevski Rusiji več koristil, kot je za koristila Stalinu njegova smrt.

FRANCIJA IZGUBLJA VERO V RUSIJO

Pariški list "Liberte" objavlja članek svojega političnega ravnatelja Jacquesa Doriota, ki je predsednik francoske ljudske stranke in bivši tajnik franc. komunistične stranke.

Članek ima naslov: "Prvi Brest Litovsk nam je bil dovolj!" V članku pravi, da predstavljajo usmrtnice v Moskvi za Francijo težak problem. Smrt maršala Tuhačevskega, ki je bil ustreljen s številnimi generali, oficirji in podoficirji, pač dokazuje, da je moč ruske vojske več kot dozvelna.

Tuhačevski je bil eden izmed tistih strokovnjakov, ki so se takoj pridružili sovjetski vladi. Brez njihove pomoči politična generala Vorošilov in Budjenij svojega dela nikdar ne bi mogla izvršiti.

Sedaj so vsi ti izginiti in dejstvo je, da je njihov odhod oslabil rdečo armado.

Tročki prav dobro pozna rdečo vojsko in pravi, da je sedaj ostala na čelu sovjetske vojske skupina političnih generalov, ki se zna klanjati Stalinu, ne zna pa reševati vojnih problemov.

Vorošilov ni bil nikdar dober strateg. Njegove burne dogodovčine v revolucionarnih bitkah na jugu Rusije so izzvale smeh med vojaškimi strokovnjaki. Danes pa je rdeča armada pod njegovim poveljstvom in pod poveljstvom generalov-lizunov.

Moč armade se vidi ravno v tem, da se vojska ne udeležuje preprirov med strankami. Kadar pa postane vojska igrača v rokah politikov, tedaj ni več sposobna, da bi zaščitila domovino.

Stalin je prizadejal smrtni udarec vsemu obrambnemu sistemu sovjetske Rusije.

Sovjetska diplomacija in komunisti zahtevajo od francoske vlade, naj podpiše vojaški sporazum v okviru pakta med Francijo in Rusijo. Upajmo, da se bo sedaj naš generalni štab odločno uprj podpisu sporazuma s sovjetsko armado.

Zaradi usmrtnice generalov v Moskvi, ki so bili proglašeni za vohune, moramo ponovno podčrtati potrebo, da se prouči vojaški problem med Francijo in sovjetsko Rusijo.

Za nas sta samo dve možnosti: ali ima Stalin prav, ko strelja izdajalce in vohune in tedaj mi ne moremo biti zavezniški armade, katere generalni štab je v sovražnikovih rokah, ali pa se Stalin moti in tudi tedaj mi ne moremo biti zavezniški režima, ki vodi sovjetsko unijo v prepad.

STAVKA V JOHNSTOWN, PA.

Prizori, kot ga nam prikazuje slika, so pred tovarnami v mestu Johnstown, Pa., na dnevnem redu.

Denarne pošiljave

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.50	Din. 100	Za \$ 6.00	Lir. 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 12.50	Lir. 200
\$ 7.50	Din. 300	\$ 18.75	Lir. 300
\$ 10.00	Din. 400	\$ 25.00	Lir. 400
\$ 12.50	Din. 500	\$ 31.25	Lir. 500
\$ 15.00	Din. 600	\$ 37.50	Lir. 600
\$ 17.50	Din. 700	\$ 43.75	Lir. 700
\$ 20.00	Din. 800	\$ 50.00	Lir. 800
\$ 22.50	Din. 900	\$ 56.25	Lir. 900

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo veljih zneskov kot zgoraj navedeno, bodite v dinarjih ali lihrah dovoljume se boljše pogoje.

Izplačila v ameriških dolarjih

Za izplačilo \$ 5.— morate poslati	\$ 5.75
\$ 10.—	\$ 10.50
\$ 15.—	\$ 15.75
\$ 20.—	\$ 21.00
\$ 25.—	\$ 26.25
\$ 30.—	\$ 31.50
\$ 35.—	\$ 36.75
\$ 40.—	\$ 42.00
\$ 45.—	\$ 47.25
\$ 50.—	\$ 52.50

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CARLE LETTER SA PRISTOJNO SI.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potreben, da je pouten v vseh stvarih. Vselej nate dolgoletno skrbite Vam zagotovimo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebne preskrbe, da je potovanje udobno in hitro. "Če se skupne obratne na nas za vas pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodli prodajo za povratna dovoljenja, potni listi, vizaje in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjšo ceno.

Nedržavljanec naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratna dovoljenja. RE-ENTRY PERMIT, (trpi najmanj) en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačno navodila in zagotavljanje Vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(Travel Bureau)
216 West 18th Street
New York, N. Y.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

ERNST TOLLER:

V ČIKAŠKI KLAVNICI

Ako se Ford imenuje človeški peklec, potem je moderna klavnica peklec za živali.

Videl sem, kako na tekoči vrvi ubijajo goveda, ovce in svinje 3600 goved zakoljejo na dan. 32 minut traja, da posamezno žival zakoljejo, oderejo, razsekajo in izkrcajo — v hladilnici.

Število zaklanih ovac znaša na dan tisoč, pot v hladilnico traja 21 minut. S svinjami gre hitreje; zakoljejo jih po 2000 na uro, v hladilnico dospo v 16 minutah.

Kakšni prizori! V tesni kletki stoji, zagodenih druga ob drugo, dvanajst krav. Neki moški stopi na klado. Z batom, ki ima na koncu pritrjeno železno kladivo, udari po glavi vsako žival, ki se pod udarcem takoj sesede. Vrata na kletki se dvignejo, tla se počevno odpro, goveda, ki se bolj ali manj onesvoščena, zdrknejo v spodnjo dvorano, kjer jim privežejo noge na kavlje in jih dvignejo v vis; tako visec na tekoči vrvi, drse mimo mesarja, ki jim z naglo kretajo prerezuje grla. Temno rdeča kri buta na tla, noge živali se zleknejo. Tedaj govedo na vrvi že pridrsi do mesarja, ki mu na glavi odere kožo, drugi poleg njega pa mu odreže glavo; naslednji žival odere in prihodnji iztrebi. Malo trenutkov nato drse živali mimo mesarja, ki z obema rokama drži električno žago in jih razpolovlja. Preden more človek dojeti postopanje, se polovice razrezane na posamezne dele in kosti odstranijo. Vse je skrbno razdeljeno. Na tej mizi režejo beefsteake — na oni sečejo repe.

Postopanje s prašiči in ovčami je dosti krajše. Te obešajo za zadnje noge žive, vedno po 20, 30, 50 naenkrat. Tako drse mimo mesarja, ki jih kolje mlogrede drugo za drugo. Živali nekaj slutijo a se ne derejo, marveč samo tiho cvilijo. Tudi to jim ne pomaga, mesar mojster v svojem poslu, da vsaki, kar ji gre. Toda zaklane živali povsem videzu niso mrtve. In že je svinjo ki se brea, pograbil drug mesar in ji odsekal noge. Toda žival se še vedno giblje.

Noben strokovnjak me ne bo preveril, da se tu ne dogaja najgroznejše mučenje. Dostikrat klavec kako svinjo zgreši, ki nato nezaklana teče dalje na vrvi k tistim, ki hropeč izdihajo.

Ne morem pozabiti cviljenja svinj, a še bolj so me pretresle tožeče oči ovac. Pri eni, bila je še mlada žival, se je odvezala zanjka. Žival je padla na tla. Vsa oblita s krvjo je vstala

in se hedno ozrla naokrog. Tam je viselo več desetoric njenih bratov, ki so izdihali. Nato je skočila ko nora, a čez hip je šla zelo obzirno, zelo tiho do mesta, kjer na mojstrski način režejo ovčja stegna. Mesarji se nekaj časa za drhteče bitje niso zmenili, potem pa jo je eden ob surovi psovki zgrabil. In že je znova visela na vrvi in oči so ji dsteklonile.

Ne morem pregnati slike; ovce, ki so visele tu, so se pretvarjale v ljudi.

"Ne bodite sentimentalni, gospod Toller," mi je rekel moj spremljevalec.

Ne, tu ni razloga za sentimentalnost. Tu se razvija vse popolnoma realno. Tu je dosežen ideal realnosti.

Gori v drugem prostoru se kotilijo na neki mizi svinjske gnjati. En udar krožnega noža in rebra so odločena. Še par potez z nožem je gnjat ima predpisano obliko. Kotleti se kopčijo. Zraven mlade delavke z rokami trpajo v pločev-

inaste škatlje drobno sesekane "dry beef."

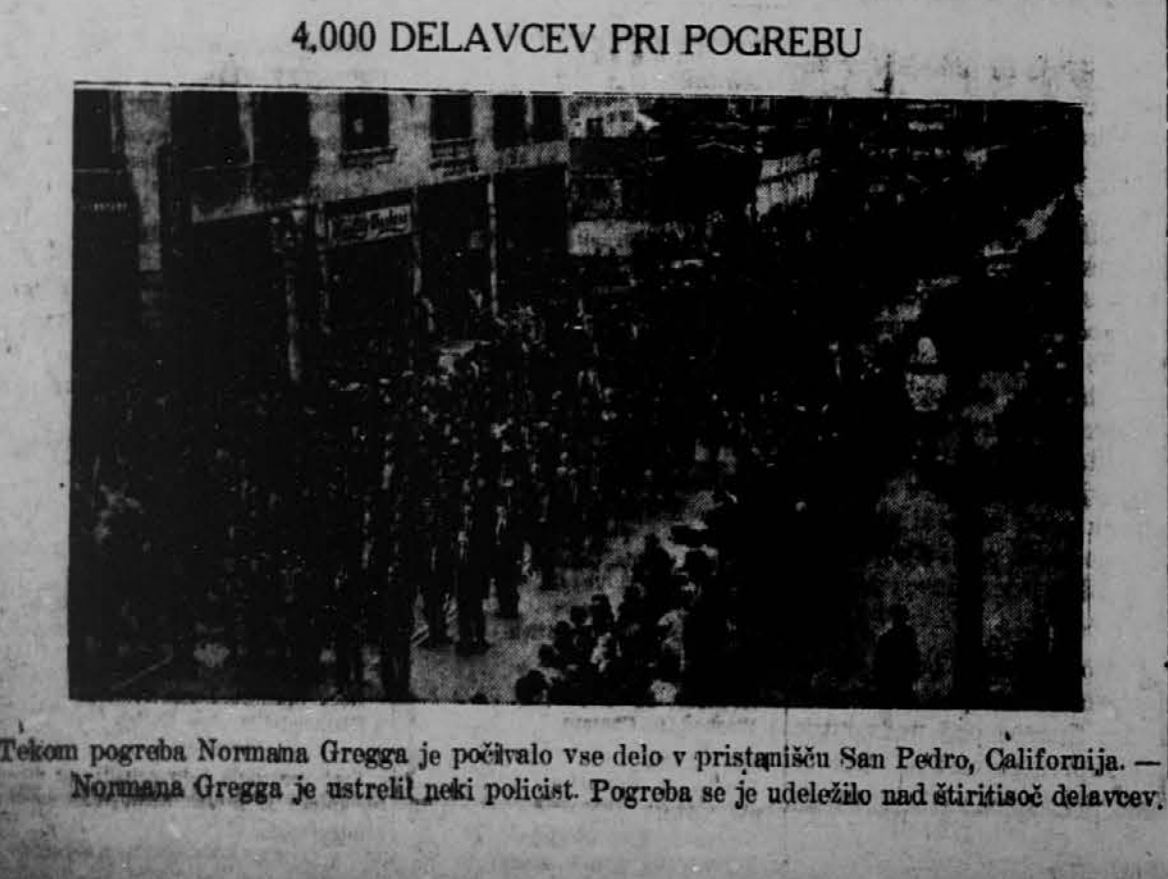
Bil sem omamljen od tega, kar sem videl in po sladkobno grenkem vonju krvi in svežega mesa. Stal sem v dvorani, v kateri predelujejo mleko krav, ki jih pred zakolom pomolzejo, v sir in spravljajo v depe škatlje. Ob vogalu mize, mimo katere morajo obiskovalci, stoji uslužbenka in streže s kruhom, presnim maslom in sirom lastne proizvodnje. Menda niti enemu obiskovalcu ni bil prešel tek. Gnetli so se, kakor se gnetejo povabljeni gostje v bogati hiši okrog buffeta.

Gremo skozi dvorano, v kateri polnijo škatlje s klobasami, ki se imenujejo "German Wiener, the aristocrat of the Frankfurt." torej prave velenčške klobase. Hodnik v hladilnici je obmejen z dvema zidovima rumeno-rožnatardečih govejih trupel. Tedaj mi je bilo dosti. Zaželel sem si svežega zraka. Na daleč okrog klavnice se je širil v ozračju grenko-sladki vzduh.

— toda nobeno je ni doseglo. Ko se je vojna končala, so častnika, ki je bil med tem napredoval v stolnika, imenovali za guvernerja neke sibirske gubernije. Tudi za to zakrito pregnanstvo v drugi konec sveta bi se bil moral "zahvaliti" očetu svoje Vere. Izgubil je upanje, da bo svojo izvoljenko še kdaj videl. Samo enkrat ga je dohitelo neko pismo iz njenih rok.

Leta so prešla, minila je tudi svetovna vojna z revolucijo. Častnik, ki se je bil med tem postaral, je pobegnil preko Azije. Nekdanji guverner je postal mladane potepuh, njegovo edino imetje je bilo nekoliko rubljev, ki jih je imel shranjene v robcu z rumunskimi ornamentami. Dospel je do Monte Carla. Tu je prisedel s svojim zadnjim denarjem k igralni mizi. Dobival je in izgubljal, na zadnje pa mu je bila sreča mila in je prigrjal celo imetje. Tedaj je nehal igrati in je najel pet detektivov, ki naj bi mu poiskali Verjo Diacensovo. Čez nekoliko tednov so jo v Kišinjevu res našli. Med tem je bila postala stara, uboga žena. Jokala se je od veselja, ko je zvedela, kdo jo je dal iskati.

In pred nekoliko dnevi sta se 90-letni Rus in 81-letna Rumunka poročila pred altarjem majhne pravoslavne cerkve v Kišinjevu.

4.000 DELAVCEV PRI POGREBU

Razne vesti.

LETALEC V LEVJI KLETKI

Britski pilot Ed. Richardson je gotovo edini letalski učitelj na svetu ki opravlja ta čas svoj posel s pomočjo bergelj. Leteti ne more več, toda zaradi njegovih dolgoletnihkušenj so mu dali učiteljsko mesto na neki letalski šoli.

Zasilni pristane, ki bi ga kmalu stal življenje, je napravil konec njegovi pilotski karieri. V meglenem vremenu in v noči se je izgubil s proge, ki bi ga morala privedi v Croydon. V svojo nesrečo tudi benčina ni imel dovolj, in tako je bil prisiljen, da nekje pristane. Ker v njegovem prometnem letalu ni bilo potnikov, je sklenil, da bo pristal čim kasneje mogoče.

Letel je torej nekaj časa sem in tja skozi meglo in ko se je že dani, se je odločil, da se spusti na ne preveč valovito ozemlje v bližini čudne skalne skupine, ki je bila precej daleč ograjena. Pri dotiku z zemljo se je aparat navzlic vsem Richardsonovim naporom razbil. Richardson sam je obležal pod razbitinami in se ni mogel gibati. Samo njegova glava in desna roka sta mu molela iz drogovja. V njegovi bližini je nekaj zašumelo.

Z muko je okrenil glavo in je nenadno zagledal dva leva, ki sta ga opazovala. V tem trenutku bi ne dal Richardson za svoje življenje niti beliča. Zaprl je oči in je pričakoval vsak trenutek, da bodo zverji zasadile zobe in kremplje v njegovo telo. Toda nič takega se ni zgodilo. Čez nekoliko minut, ki so se vlekle kakor večnost, je pilot zaslišal človeški glas. Zagledal je moža, ki je teklen proti njemu. Ta je na leva zarjul, da sta se prestrašeno umaknila in se dala od njegovega železnega droga brez odpora odgnati v bližnjo kletko. Bil je paznik levov. In Richardson je bil rešen.

Pristal je bil baš v ograjenem prostoru za leve v edgefieldskem zoološkem vrtu. Paznik je letalec pozneje povedal, da sta leva starejši živali, samec in samica, ki v splošnem zelo miroljubno preživljata večer svojega življenja za ograjo živalskega vrta. Mogoče je tudi, da je letalo, ko je tresčilo nenadno na tla, živali še bolj prestrašilo, nego sta živali prestrašili Richardsons. Vsekako sta še precej časa po nezgodi cvilili in se nista dali spraviti iz kletke.

SLUŽBE BOŽJE ZA ZAKONCE.

V Angliji je prišel nek župnik do prepričanja, da ni dovolj, če blagoslovi zakonsko zvezo, temveč mora tudi po poroki skrbeti, da žive zakonci po predpisih cerkve. Zato prireja vsak teden službe božje, namenjene samo zakoncem. Zakonci pridejo v cerkev, kjer prepevajo pobožne pesmi in proslavljajo zakonski stan, zakonsko ljubezen, zvestobo, požrtvovalnost in vse druge vrline, da so vsi ponosni in srečni, da morejo živeti v zakonskem stanu. Potem stopi župnik na prižnico in jim začne pridigovati o raznih težavah in ovirah v zakonskem življenju, obenem jih pa uči kako naj jih premagajo in odstranijo.

Najzanimivejši je pa konec ko odhajajo zakonci iz cerkve. Pri vratih je nabiralnik, kamor mečejo listke, na katerih opisujejo svoje zakonske križe in težave. Ti listki služijo župniku za podlago nove pridige. Župnik doma skrbno prouči življenja zakoncev svoje župnije in prihodnjo nedeljo jim daje s prižnice navodila, kako naj svoje težave prebrodijo. Te službe božje so zelo priljubljene.

L. Ganghofer:
Grad Hubertus
:: Roman ::

160
Grof Egge se je hripavo zasmejal. "Ali se ne bi še malo pogovorila? Samo poslovno. Ne brianim ti več, da dvigneš v banki svoj delež po materi. Če se potrpiš za trenutek, ti napišem pooblastilo."

"Zadnje naj ureh tvoj odvolnik."
"Dobro! In dolžnostni delež iz mojega lastnega premoženja—"
"Se mu odpovedujem"
"Aaaaah!" Ali res? Pol milijona. In ti se mu odpoveduješ?" Grof Egge se je porogljivo zasmejal. "Radoveden sam le, kako dolgo se boš kujal. Mislim, dokler ne zaigraš še ostalega materinega denarja."

Robert teh besed ni več slišal. Zapustil je že bil sobo.

Grof Egge je gledal v vrata, kakor bi ne verjel prav, da je Robert res odšel. Toda vrata so ostala zaprta in v veži so se razgubljali koraki. Deščica z rubini se je tresla grofu Eggeju v rokah. Položil jo je v omaro, zaprl predal in prisuškoval proti vratom. "Resnično, odhaja!" Z rokami na hrbtu se je sprehodil po sobi, ob stal pred omaro in zamrmral: "Pregrob sem bil!" Stopil je k vratom in zaklical: "Fric! Papir in črnilo!"

V razvlečenih črkah je načel nalog, naj izplačajo grofu Robertu Egge Senefeldskemu 300.000 (z besedami tristo tisoč) mark — in je zapecatil pismo.

"Fric, napreži! Odpelji se takoj na postajo in oddaj to pismo ekspresno!"
"Takoj, svetlost! Ali naj vam Moser streže pri kosilu?"

"Pusti me pri miru! Nisem lačen!" Grof Egge je odšel v vežo, vzela klobuk, puško in palico ter stopil na verando. "Na noge, Schipper! Urno! Videti hočem gnezdo še danes. Moram!"

Ko sta šla vstrie po drevooroku, je začel puškonosec na drobno pripovedovati, kje sta si orla napravila gnezdo in kako je zavarovano. Grof Egge bo moral počakati noč stara dva u-streliti, ker je v navpični steni popolnoma nemogoče priti do gnezda in anadičev.

"Nemogoče?" Grof Egge se je zasmejal. — "Naj je gnezdo kjerkoli. Moram priti do njega."

Zapustila sta park in mista več čula, da je v njem nekaj zamolklo tlesknilo na tla.

V orliji kletki se je zvrnil s prečnice bolni ptič.

22. POGlavJE

Zahajajoče solnce je ožarjalo čisto nebo in napol zasnežena gorske vrhove, ko je grof Egge po petih urah hoje prispel s Schipperjem utrujen do Previsne stene.

Po pravici je nosila to ime. Široko in gnotasto je rasla iz cretja, namešanega z limbami, in se dvigala nekako stodvajset metrov visoko pod nebo. V spodnjem delu se je gola peč bočila na znotraj, tako da je vrh skale štrlel čez njeno pošnožje.

"Tako, gospod grof, zdaj pa poiščite gnezdo!"

Grof Egge je sedel na bližnjo skalo, pomaknil klobuk v zatilnik in krožil z očmi po steni. Prešlo je nekaj tihih minut; kmalu je grof Egge nestrpno stresel z glavo. "Pokaži mi ga!"

"Ali nisem rekel? Svoj živ dan ne bi našel gnezda, če bi ne naneslo maključje, da sem videl orla, ko je zlezal vanj. Poglejte tja gor, gospod grof! Prav sredi stene, šestdeset ali sedemdeset metrov visoko, je nekaj zelenega. Ali vidite!"

"Resnično!"

"In pod tem? Ali vidite kratko, sivo zarezo?"

"Vidim jo!"

"Tam notri je gnezdo!" Schipper je dal svojemu gospodu daljnogled.

Komaj je bil grof Egge pogledal skozi steklo, je razburjen šnil kvišku. "Resnično, gnezdo! In z dvema mladičema! Videl sem njune bele glave."

Spalnil je daljnogled in se ozrl s prostim očesom v višino. Toda čim dalje je gledal, tem bolj čemern je bil njegov obraz. "Da, Schipper, slabo kaže, zares! Toda moram priti tja gor! Tudi če si zlohim vrta!"

Da bi splezal tja gor — na to grof Egge ni ti pomislil ni. Bilo bi tudi popolnoma nemogoče. Torej z vrha dol? Na vrvi? Tako je bil grof Egge izpraznil že tri gnezda. Seveda, vrv ga je varovala vedno samo, da pri plezanju ni padel. Toda tu? Če se da spustiti z vrha, bo obvisel prosto v zraku, več metrov od gnezda. Ali se bo mogel toliko zanibati, da bo dosegel z rokami gnezdo in z mogoč razpoko v steni? Ali bo vrv vzdržala, tudi če jo vzamejo v dva pramezna?

ZNAMENITI ROMANI KARLA MAYA

Kdo bi ne hotel spoznati "Vinetova", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spomenik?

Kdo bi ne hotel biti z Mayem v "Padišahovi senci" pri "Oboževalcih Ognja", "Ob Vardarju"; kdo bi ne hotel čitati o plemenitem konju "Rihju in njegovi poslednji poti"?

TO SO ZANIMIVI IN DO SKRAJNOSTI NAPETI ROMANI!

IZ BAGDADA V STAMBUL 4 knjige, s slikami, 627 strani Vsebina: Smrt Mohamed Emna; Karavana smrti; Na begu v Goropa; Družba En Nac. Cena1.50	V GORAH BALKANA 4 knjige, s slikami, 576 strani Vsebina: Kovač Šimen; Zaroča s saprekami; V goščnjaku; Mohamedanski svetnik Cena1.50
PO DEŽELI ŠKIPETARJEV 4 knjige, s slikami, 577 strani Vsebina: Brata Aladžija; Koča v soteski; Miridit; Ob Vardarju Cena1.50	WINETOV 12 knjig, s slikami, 1753 strani Vsebina: Prvikrat na divjem napadu; Za življenje; Nko-č, lepa Indijanka; Proklestvo alata; Za detektiva; Med Komanč in Apači; Na nevarnih potih; Winnetov roman; Sans Ear; Pri Komančih; Winnetova smrt; Winnetova oporoka Cena3.50
SATAN IN IŠKARIOT 12 knjig, s slikami, 1784 strani Vsebina: Izseljenci; Yuma Betar; Na stedu; Nevarnosti nasproti; Almaden; V tleh delh sveta; Indajalec; Na lovu; Spet na divjem napadu; Rekeni milijoni; Dedič Cena3.50	Ž U T I 4 knjige, s slikami, 597 strani Vsebina: Boj s medvedom; Jama draguljev; Končno —; Rih, in njegova poslednja pot Cena1.50

Naročite jih lahko pri:

KNJIGARNI "Glas Naroda"

216 West 18th Street New York, N. Y.

Uboga mala Veša

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ŽENO ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

48

Čas bo že potekel se tolaži gospod, ko dožene, da manjka samo še petnajst minut, da pride brzovlak.

Živahno življenje se prične na postaji. Več vlakov je že prišlo, potniki so izstopili in se zopet odpeljali, ali pa čakajo, da se odpeljejo z brzovlakom. To malo mesto v bogati industrijski pokrajini je bila važna postaja in križišče mnogih železnic.

Ko pride lokalni vlak, postane posebno pozoren na dve mladi dami zelo resnih obrazov.

"Da, Zita, še deset minut," pride žalosten odgovor. Nato pa obe sedete blizu gospoda, ne da bi se zmenili zanj.

"Oh, Veša, ali si zelo huda name?"

Skoro hitre pravi Carmencita.

"Prav nič, Zita! Ravno nasprotno hvaležna sem ti, da si mi povedala resnico. Saj smo si bili vedno odkriti. Toda vse, kar misliš glede Edita, je bila samo tvoja domišljija. Pazi, ko se za Božič zopet vidiva, boš njegova srečna žena — jaz pa —"

"— slavna umetnica, ki bo služila mnogo denarja! V našem majhnem cirkusu ni več bilo polje za tebe —"

"Toda je bil moj svet, ker je bil tvoj," pravi Deša žalostno. "Tajine se bojim, ker je v njej toliko grdega. In lahka umetniška kri, ki naglo premaga vse, ni manjka."

Gospod opazuje obe mladi dami; precej dobro razume tudi njen razgovor, četudi ne pozna cele zveze.

Natakar mu prinese še kozarec piva, ki ga je že davno naročil, ter se za zamudo opraviči.

Nato pa natakar obe dami malo bolj natančno pogleda. Presenečen pravi tiho gospodu:

"O, to ste pa dve umetnici cirkusa Ardini, ki daje svoje predstave v Neukirchu, četrt ure vožnje od tukaj. Sinoči sem ju sam videl in ju občudoval. Plavalaska je imela svojo poslovilno predstavo. Slišal sem, da gre v Monakovo, kjer je dobila sijajno službo."

S temi besedami natakar odide in gospodu prepusti občudovanje. Obe dami nanj nista napravili utisa, kot da bi bili "potovalni umetnici" — posebne se ne vitka plavalaska.

"Saj nam boš vedno pisala."

"Da, Zita! Za Božič pridem, kot smo se dogovorili. Ravnatelj me je vendarle pustil."

"Ker se Thalheimer ni vstrašil nobenih stroškov. Iz tega razvidi, koliko mu je na tebi leželo."

Zita neprestano govori o vsem mogočem, samo da ne bi nastal v pogovoru odmor — drugače bi prav gotovo pričela jokati. Ko se je bližalo slovo, občuti, kako zelo je imela rada Dešo in kako zelo jo bo pogrešala!

Ko bi vedela, da je imela Veša pred nekaj dnevi zelo pomemben razgovor z Editom, ki jo je na vsak način skušal pridržati za cirkus! Rekel ji je, da bo cirkus z njo, ki je imela najsjajnejši prizor, izgubil vso privlačnost in zakaj tega ne premisli —

"Ali naj ne mislim tudi na samo sebe, Edi!" mu je odvrnila. "Moram priti kaj naprej —"

"Na mene pa prav nič ne misliš, Veša?"

Ko se je bližala ura ločitve, se je upal govoriti o tem, kar mu je gorelo v sreju.

"Ne smeš proči! Ne vem, kako bo, ko te ne bom več videl! Ljubim te, Veša, za tebe hočem služiti, za tebe hočem delati! O, pusti mi upanje na sebe!" ji je rekel strastno in tesno stisne njene roke.

Deša pa se mu oprostila.

"Ne, Edi! Na mene ne moreš nikdar upati! Kot brat si mi ljub, več pa ne in več tudi nikdar ne more biti. In prosim te, ako me nočeš žaliti, in če hočeš, da bova še dalje prijatelja, ne govori nikdar več o tej stvari."

Vse njeno obnašanje mu je pokazalo, da pri njej ne more ničesar upati. Za njo ni bila koketna igrarica, da jo je kdo srušil — mislila je resno. Kot mož za njo ni veljal nič. Ne samo v svoji ljubezni, tudi v svoji nečimurnosti se je čutil užaljenega — on, za katerim so vse ženske obračale svoje oči.

Potrj čuti, da je bila Deša drugačnega značaja in da od moških zahteva več, kot pa ji more sam nuditi. Mogoče bo še celo bolj neprijetna žena, kot Carmencita, ki je mogla prenesti še bolj opolzelo besedo.

Deša pa je bila vesela, da je prišlo do tega pogovora. Edi je sedaj vedel, pri čem je, da na njo nikdar ne more upati. In Carmencitina sreča je bila zagotovljena, ali saj ni bila več motena.

Pa vendar ni mogla in tudi ni hotela več ostati v cirkusu. Ravnatelj je ni hotel pustiti. Mnogo truda in mnogo žrtev je veljalo agenta Thalheimerja, predno je dobil Dešo, čije pogodba je k sreči bila samo kratka.

Toda kako težak je bilo za njo slovo od vseh igralcev! Ljubi sotor z ostrim peskom, ki je videl njene velike uspehe — ji je postal domovina in zavetišče.

Od vsakega konja se je poslovila, hite se oklene okoli vratu svojega Baldurja, ki jo je vsak večer nosil k ploskanju in zmagovalju.

Pred kletko zverin in ukrotenih levov dolgo postoji; najraje bi še pobožala vsako udano in priljubljeno žival.

Sedaj je bilo vse prestano.

Samo še nekaj minut in končan bo ta odlomek njenega življenja in druga vrata se odpirajo pred njo. Kaj je mogla pričakovati za temi vrati?

Nemir bližajočega vlaka se kaže na njej. Uslužbenec postaje prihajajo z vozički prtljage in sprevodnik se popstavi poleg vrat.

Obe mladi dami vstaneta in vzameta svojo prtljago. Gresta mimo gospoda, ki z velikim zanimanjem gleda za njima. Kako ga je očarala Dešina miloba, kako čarobna čistost prevaja njeno bitje, in to naj bi bila umetnica v majhnem, potujočem cirkusu? Takim mladim umetnicam tudi v mladih letih ni nič tujega. Težko je to verjeti. Nanj je napravila utis prave dame, kot bi prihajala iz odlične hiše, kjer je bila strogo varovana.

Tudi gospod počasi vstane — vlak je pričakal.

Obe dami pa obdrža pred očmi in vidi, kako so se njune vroče roke prijemale, ko vlak ropotaje pripelje.

Poljšakov pomočnik obsojen.

LJUBLJANA 15. junija. — pripeljala z vozom z Javorja na obtožencev dom svojo 10 let staro hčerko Franeko, kateri celo v bolnišnici niso mogli več pomagati. Imela je baje vnetje kostnega mozga. Koželj je deklico preiskal in ji dal razne maže s katerimi sta jo doma oče in mati zdravila. Pozneje nekoč je Koželj obiskal deklico na domu in ji zopet dal neko mazilo. Mati bolne Franeko je nazadnje dala 50 din kot nagrado.

Lani nekoč je prišel k padarju na dom v Dobu Petek Franc. Imel je napihnjene trebuh in strašno ga je zvijalo v želodec. Dohtar Koželj mu je kuhal čaj in mu daval na trebuh obkladke, dokler trebuh ni upadel. Petek mu je hvaležno izročil pet kovačev za pomoč. Predlanskim je imel ta dohtar opravka s precej "težkim slučajem". Urbanijska Lovrene se je zatekel k njemu, potem ko je zaman iskal uspešne pomoči pri diplomiranih zdravnikih. Bil je hudo bolan na spodnjem delu telesa. Dohtar je bolnika preiskal in ugotovil, da mu domači čajni in maže ne morejo več pomagati. Zaradi tega mu je svetoval, naj si kupi neko posebno mazilo, katerega ni mogoče dobiti v apotekah, temveč ga je treba naročiti z bivšega cesarskega Dunaja. Bolnik je rad odrihal pet kovačev za nasvet in za dohtarjevo skrb, da je mazilo prišlo z Dunaja v Domžale.

Kot obtožence je Koželj napravil najboljši vtis. Mirno se je zagovarjal, da ni kriv, ker ni še nikoli zahteval od nikogar denar za pomoč, ki jo je nudil bolnikom. Priče so potrdile, da Koželj ni izrecno zahteval nagrado, sprejel je denar, ki so mu ga pacienti dali prostovoljno. Sicer pa je vsem v Dobu in okolici znano, da je Koželj revež, ki se preživlja samo z denarjem, ki mu ga dajejo bolniki. Ker padar iz Doba še ni bil kaznovan, mu je sodnik prisodil samo pogojno kazen. Plačati bo moral 1000 din ali odsedeti 15 dni.

ZEMLJEVIDI

STENSKI ZEMLJEVIDI JUGOSLAVIJE	
Na močnem papirju a platenimi pregibi 7.50
POKRAJNI ROČNI ZEMLJEVIDI:	
Jugoslavija 30
Dravska Banovina 30
CANADA	
..... 40
ZDRUŽENIH DRŽAV	
VELIKI 40
MALI 15
NOVA EVROPA	
..... 60
ZEMLJEVIDI POSAMEZNIH DRŽAV:	
Alabama, Arkansas, Arizona, Colorado, Kansas, Kentucky, Tennessee, Oklahoma, Indiana, Montana, Mississippi, Washington, Wyoming 25
Illinois, Pennsylvania, Minnesota, Michigan, Wisconsin, West Virginia, Ohio, New York, Virginia 40

Naročilom je priložen denar, bodi v gotovini, Money Order ali poštne znamke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, rekomandirajte pismo.

PASTORJI PRED SODIŠČEM

Danes se prične sodnijska obravnava proti trem pastorjem in enemu odvetniku. — Pastorji kljubujejo nazijskim oblastim.

BERLIN Nemčija, 2. julija. — Danes se prične nova tajna obravnava proti protestantskim voditeljem, ki so obdolženi, da so se pregrešili proti vladni odredbi, ki prepoveduje pastorjem brati s prižnice imena onih, ki so izstopili z cerkve.

Tako javnost kot časnikarji bodo izključeni od obravnave proti pastoru Votivne cerkve cesarja Viljema v Berlinu, Gerhardu Jacobiju, proti dveh drugim pastorjema in enemu pravnemu svetovalcu.

Justično ministristvo je naznanilo, da bo časnikarjem naznanjeno, kadar bodo zaslišani pastori Jacobi, Niesel, von Arminluetzwilow in odvetnik Ehlers.

Vsi štirje se nahajajo v zaporih že dva tedna. Ako jima bo dokazana krivda, bodo obsojeni na zaporno kazen dveh let.

Voditelji spoznavalnega sindkata, ki nasprotujejo nazijski vladi, so vladni sporočili, da bo na tisoče pastorjev prihodnje nedelje s prižnice prebralo imena onih, ki so odstopili od cerkve, ako bodo sedanjim obtoženci postavljeni za "mučenike".

Pastorji so odločni v svojem odporu proti nazijski vladi ter se bodo borili proti njej, četudi so nemške ječe polne samih pastorejv.

Pastorji se tudi boje, da lo nazijska vlada postavlja cerkvene finance pod nadzorstvo ministristva za cerkve, kar bi pomenilo toliko, kot da se bo nazijska vlada polastila cerkvenega premoženja.

NEKAJ SPLOŠNIH POJASNIL GLEDE POTOVANJA V STARI KRAJ

Iz pisem, ki jih dobimo od rojakov, opazimo, da so še precej v nejasnosti glede potovanja. Večina onih, ki se hočejo pridružiti temu ali onemu izletu, misli, da se morajo z isto grupo tudi vrniti. To ni pravilno. Izlete se pripravijo samo za tja in sicer zato, da imajo rojaki priliko potovati skupno tja in imajo s tem več zabave. Za nazaj si pa vsak sam uredi, kdaj je zanj najbolj pripravno. Vsaka karta velja za dve leti, pa še več, če je potrebno. Torej ima vsak izletnik četi dve leti časa za ostati v domovini. Dalje ni potrebno, da bi se vrnil z istim parnikom, ampak si sam izbere parnik, s katerim se hoče vrniti. Če je za slučajno razlika v ceni, pa seveda dobijo povrnjeno ali, obratno, doplača, če izbere parnik, na katerem stane vožnja več. Zahteva se samo, da izbere parnik od iste parobrodne družbe, ki je bil parnik, s katerim je potoval tja.

Ameriški državljani dobe potne liste za dve leti, ndrjavljani pa dobe potni list samo za eno leto, torej se morajo v tem času vrniti. Ndrjavljani morajo pa ob enem imeti tudi povrno dovoljenje, ki se izda tudi samo za eno leto. Pa tudi ti potniki imajo priliko, da si svoje potne liste podaljšajo in ravnotako povrno dovoljenje, če imajo za to zadostne vzroke.

Vsi oni, ki so namenjeni letos potovati v stari kraj, naj si takej zamaglio prostore, da ne bo nepozno. Za mesec junij in julij so že skoro vsi prostori oddani.

Na parnikih, ki so debelo tiskani, se vrše izleti v domovino pod vodstvom izkušeneza spremljevalca.

KRETANJE PARNIKOV - SHIP NEWS

7. julija: Conte di Savoia v Genoa	4. avgusta: Aquitania v Cherbourg
Berengaria v Cherbourg	Normandie v Havre
Champlain v Havre	
6. julija: Europa v Bremen	6. avgusta: De Grasse v Havre
7. julija: Queen Mary v Cherbourg	7. avgusta: Rex v Genoa
9. de France v Havre	10. avgusta: Europa v Bremen
10. julija: Vulcania v Trst	11. avgusta: Queen Mary v Cherbourg
14. julija: Normandie v Havre	14. avgusta: Aquitania v Cherbourg
Aquitania v Cherbourg	Vulcania in Trst
Manhattan v Havre	Champlain v Havre
17. Rex v Genoa	18. avgusta: Normandie v Havre
Bremen v Bremen	Aquitania v Cherbourg
21. julija: Berengaria v Cherbourg	19. avgusta: Bremen v Bremen
23. julija: EUROPA v BREMEN	21. avgusta: Paris v Havre
24. julija: Saturnia in Trst	Conte di Savoia v Genoa
Champlain v Havre	Berengaria v Cherbourg
26. julija: Washington v Havre	24. avgusta: Roma v Genoa
Queen Mary v Cherbourg	25. avgusta: Queen Mary v Cherbourg
29. julija: Ile de France v Havre	26. avgusta: Ile de France v Havre
31. julija: Conte di Savoia v Genoa	Europa v Bremen
3. avgusta: Bremen v Bremen	28. avgusta: Lafayette v Havre
	Saturnia in Trst

LOKOMOTIVA NA ZNAMKAH.

Uprava avstrijskih zveznih železnic je sklenila izdat spominke znamke za obletnico parnih lokomotiv, ki so prišle v Avstriji v promet letos pred 100 leti. Jubilej bo letos v novemburu. Znamke bodo vsebele zaenkrat tri serije in bodo prikazovale stare in nove tipe lokomotiv avstrijskih železnic.

VEČINA TEH ZASTOPNIKOV IMA V ZALOGI TUDI KOLEDARJE IN FRATIKS; ČE NE JIJI PA ZA VAS NAROČE. — ZATO OBIŠČETE ZASTOPNIKA, ČE KAJ POTREBUJETE

CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Laushin	OHIO: Barberton, Frank Trona
COLORADO: Pueblo, Peter Cullig, A. Sattid	Cleveland, Anton Bobek, Chas. Earl-inger, Jacob Resnik, John Slapnick
Walsenburg, M. J. Bavuk	Girard, Anton Nagode
INDIANA: Indianapolis, Fr. Zupančič	Lorain, Louis Balant, John Krysa
Youngstown, Anton Kikelj	OREGON: Oregon City, Ore. J. Koblar
ILLINOIS: Chicago, J. Bevčič, J. Lukanich	Cincinnati, John Jevnikar
Cicero, J. Fabian (Chicago, Cl. v. in Illinois)	Broughton, Anton Ipavec
Joliet, Mary Bambloch	Cromtonaugh, J. Bresovec
La Salle, J. Spellich	Coverdale in okolica, Mrs. Ivana Rupnik
Mascoutah, Frank Augustin	Export, Louis Zupančič
North Chicago in Waukegan, Matthias Waršek	Farral, Jerry Okorn
MARYLAND: Kitamiller, Fr. Vodopivec	Forest City, Math Kamin
MINNESOTA: Chisholm, Frank Gouše	Greensburg, Frank Novak
Ely, Jos. J. Peshel	Johnstown, John Polaniz
Eveleth, Louis Gouše	Krayn, Ant. Tauselj
Gilbert, Louis Vessel	Luzerne, Frank Balloch
Hibbing, John Povše	Midway, John Žust
Virginia, Frank Hrvatek	Pittsburgh in okolica, Philip Progar
MONTANA: Roundup, M. M. Panian	PHILIP PROGAR: Steleton, A. Hren
Washoe, L. Champa	Turtle Creek, Fr. Schifrer
NEBRASKA: Omaha, P. Broderick	West Newton, Joseph Jovan
NEW YORK: Gowanda, Karl Strubla	WISCONSIN: Milwaukee, West Allis, Fr. Štob
Little Falls, Franz Masto	Sheboygan, Joseph Kakeš
	WYOMING: Rock Springs, Louis Tancher

Vsak zastopnik tudi potrdi na sveto, katere je prejel. Zastopnike tega priporočamo.

OPREVA "GLAS NARODA"

Poleg poučnih knjig, muzikalij, iger, pesmi itd., imamo v zalogi precej nabožnih knjig, predvsem

Molitvenike

v krasni vezi, importiranih iz starega kraja.

Slovenski molitveniki:	najfinjša vez. 1.60
Zvončec nebeski, v platno80
finca vez.	1.—
Vienna, najfinjša vez.	1.60
SVETA URA	
v platno vez.90
v fino usnje vez.	1.50
v najfinjšo usnje vez.	1.80
v najfinjšo usnje trda vez.	1.80
SKRBI ZA DUŠO	
v platno vez.90
v fino usnje vez.	1.50
v najfinjšo usnje vez.	1.80
KVIŠKU SRCA	
v imitirano usnje vez.60
v usnje vez.80
v fino usnje vez.	1.—
v najfinjšo usnje vez.	1.20
v najfinjšo usnje trda vez.	1.50
v bel celluloid vez.	1.20
NEBESA NAŠ DOM	
v ponarjeno 1.—	
v najfinjšo usnje vez. 1.50	
v najfinjšo usnje trda vez. 1.60	
Hrvatski molitveniki:	
Utešaj starosti, fina vez. 1.—	
Slava Bogu, s mir ljudem	
finca vez. 1.80	
v fino usnje vezano 1.40	
Angleški molitveniki:	
Child's Prayerbook:	
v barvaste platnice vezano 30	
v belo kost vezano 1.10	
Come Unto Me	
v platnice vezano 30	
v belo kost vezano 35	
Key of Heaven	
finca vezano 35	
v usnje vezano 70	
v najfinjšo usnje vezano 1.20	
Angleški molitveniki:	
Key of Heaven	
v celluloid vezano 1.20	
v celluloid najfinjša vez. 1.50	
v fino usnje vezano 1.50	
Catholic Pocket Manual:	
v fino usnje vezano 1.30	
Ave Maria:	
v fino usnje vezano 1.40	

KNJIGARNA "GLAS NARODA"